

Prowolání na wenkowský lid.

Ony velké události od březnových dnů jsou vám jistě z novin, listů a wyprawování známy, ač se snad čistá prawda dílem z newědomosti, dílem ze zlého, sobeckého ohledu tak zohydila a přetvořila, že by nebyl diw, kdybychom důvěru a podíl našich bratrů na wenkowě byli ztratili.

Wyslechněte tedy z ust našich sprawedliwě a poctiwě, co jsme chtěli, co jsme dělali, a co máme k očekávání!

My jsme chtěli naši krásnou vlast oswoboditi od staré, utlačující vlády. My chtěli našeho dobrotiwého císaře oswoboditi, od špatných rádcůw, jenž uši jeho zaléhali, aby upějící hlasy wěrných poddaných swých neslyšel, a oči jeho zahalowali, aby bídu lidu swého newiděl.

My nechtěli trpět, aby šlechta — s čestnými wyminkamiwe směšném přecenování sebe samé měšťanem a rolníkem opowrhowała, nejlepší úřady a důstojenství obsazowała bez zaslonění, aby awoce pilnosti měšské a rolnické zhej rale promrhala, když si je newydělá.

My jsme nechtěli trpět, aby naše nejswětější práwa skrze neobmezenou samowolnost a potupné sobství takowých úředníků potlačena byla, kteří jim patřící powinnosti ne s takowou swědomitostí a poctiwostí mykonawali, jak se na takové muže sluší a patří.

My jsme nechtěli trpět, aby chom w té nejkrásnější přednosti: mluwit jak myslíme skrz zaplacené špehýře zkracování byli.

Zkrátka: My nechtěli býti déle pacholky a nemluwnaty, my chtěli býti swobodnými muži.

Co jsme chtěli, muselo se státi. Pozdwišli jsme se tedy, naši hodní študenti napřed, a na 13. 14. a 15. března swrhli jsme tu starou, ošemetnou vládu, a zapečetili krwí mešťanskou mladou swobodu. Náš dobrý císař pán dal nám dlouho zadržené práwa nazpět, dal nám swobodné slowo (wolnost tisku) ozbrojení národa (národní stráž) a přislíbil nám dáti dobré zemské zřízení (konstituci, oustawu).

Bylo to nyní powinnosti císařských raddůw, toto přislíbení tak, jak toho dobro národa žádalo, ustutečniti. — Ale nádeje naše nás zklamaly. První duben nám přinesl daremný zákon tisku, a 25. jedno ne dosti národní zřízení.

We sprawedliwě nespokojenosti nad tím pozdwišli všichni obywatele Wídenšti zrowa prosby o slušné změny. — Nadarmo. Dlouhým mámením byli přinuceni w mužném wystupu 15. kwětna vyplnění císařského slowa od ministrů žádati. Ministři přiswědčili žádostem našim, a císař pán potwrdil je 16. kwětna, když we Wídni největší tichost panowala, dobrowolně a ne z přinucení, jak nepřátele prawé swobody národa tziwě rozhlašowali. Nestydati lidé roztrušnji powěst, že naši udatní študenti do sednic císařských wpadnonce dobrotiwého císaře k potwzení donutili. Wěřte našemu ztwrzením ministra Pillersdorffa prawdiwému slowu, že na té powěsti každé slowo hanebná jest lež.

Poněwadž ale powolením všeobecného zastoupení národa, bez rozdílu stawu, přednost šlechty zmizela, a její přiwlastněna vláda byla zlomena, wywedla tedy jistá prawám licstwa naproti pracující strana swuj dáwný úmysl, a odwedla našeho dobrého císaře, jej rozličnými utrhačnými šeptý omamíc, ze sídelního města nepowědomým nám spůsobem.

Tím doufala onen tisícletý swazek wěrnosti a oddanosti mezi panovníkem a lidem oslabiti, trůn w nebczpečenství přiwédsti, vlast ztrostkotati a we všeobecném wiru ono staré otroctwí opět uwédsti.

Ale podwedla se. — 18. kwěten dokázal zřejmě, že laška a oddanost Wídeňanů k trůnu a k císaři neohromná jest, že smysl pro pořádek a jistotu jest obecný, a že se nikdy žádné i sebe ošemetnější straně nepowede obywatelstwo Wídenské třeba jen na okamžik z prawé cesty swédsti.

Ta sama strana, která netoliko we Wídni, nobrž i okolo Wídně swé přicoržence a spojence měla, chtěla zrowna jako nějakým zapřisáhnutím, poněwadž se jí prwní pokus nepodařil, se surowou mocí národu jeho krwí wydobité statky wydrati. Zničení študenského-choru, který swým ohniwým a wytrwalým snážením po oběánském práwu a swobodě jí už dawno protiwný byl, měl býti začátkem ujímání wydobytych práw.

26. Kwetna ráno, wytáhlo wojsko proti Universitě (wysokým školám) ač si nikdo na nic ani nepomýšlel, aby jí moci zawřeli, študentům zbraň odňali, a kdyby se tito snad protiwili je i sasekali. Brány se zawřely, město naplnilo wojskem. Tu powstalo, jako diwem božím najednou všechno obywatelstwo; študenti, měšťané, národní stráž, dělníci, ano i paní se spojily, wystawěli we všech dílech města tarasy (barykady) a stáli dwa dny k boji připrawení aby budto se swobodou zwítězili aneb padli.

Nyní teprw ona zlořečená strana wíděla, že naproti sjednocené statečné wůli národa ničeho nepořídí, a bojácně utekla.

Díky budtež prozřetelnosti božké! wítezství toto bez krweproletí se wydobilo.

Spolnobčané! bratři! Co jsme chtěli, co jsme činili, jsme wám tu upřímně a prawdiwě powěděli. Od březnowých dnů byl skoro koždý den dnem boje proti nepřizníwé, o nawrácení starých porob se zasažující straně. My jsme powždy museli bděti abychom se proti každému napadnutí brániti mohli. My jsme těžkých museli přinést obětí; obchod wazne řemesla stojí.

Ale s radosti jsme přinesli a přinášíme ještě nyní tyto oběti, když jich zachowání a utwření práwa a swobody požaduje.

Budete tedy bratři naši snáhu haněti, která se oto jasadila, všem národům rakonského mocnařství swobodu pod naším císařským trůnem zachowati, je k jednomu bratrskému spojení pobíd nonti, měšťanu a rolníkowi těžké břímě z beder sejmonti, rownost před práwem, aswětu a prawé wzdělení mezi všemi stawy rozšířiti a naši milenou wlast welikou a slawnou učiniti.

Nikdy Wídeňanům nenapadlo, jen pro sebe soběcky a adděleně od bratrů ostatních na wenkowě jednati, a toliko na všeobecné dobro a blaho celě wlasti se jejich zanícená snáha wzťahowala.

Občané! Bratři! Waše statečná swobodomyslnost, waše dobré srdce, waše láska k wlasti zajisté s opowržením pohledne na ty, kteří všeobecnému štěstí narodů nepřátelsky odporují, kteří swůj dábelický úmysl od jakžiwa tím hleděli dosahnouti, že silí neswornost mezi rozličnými narody rakonského mocnařství a jeden proti druhému štwali.

Wy se tedy zajisté s námi ze všech sil přičiníte, abychom našemu panujícímu trůnu wěrně zůstali, a naše nám od císaře udělené konstituci w nejširším smyslu zachowali. Nedejte se w tomto welikém úkolu skrze podezřelé powěsti mýliti; neboť jenom w jednotě je síla, a jen we swornosti a spojených silách všech může ona slawná oblažující swoboda kwěsti a owoce nešti.

We Wídni 4. čerwna 1848.

Sammalung L. A. Frankl

**Wýbor měšťanů, národní stráže a študentů
k zachowání pořádku jistoty a národních práw.**